

Vællkomin á regatta

Træseglskipini eru fyrst og fremst eitt livandi minni um vakrastu ensku sluppinar, ið vórðu bygdar í 1880'inum. Hesar sluppir, ið seinni komu til Føroyar at virka, hava havt ómetaliga stóran týdning fyri lívið og búsetingarmynstrið her á oyggjunum

Heðin Mortensen, Borgarstjóri

Tær inntøkur og tað virksemi, tær hava havt við sær, hevur lagt lunnar undir fleiri av stóru fyrirkunum vit enn hava. Hyggja vit at gomlum myndum av til dømis Trongisvágsfirði, Fuglafirði, Klaksvíkini, Vestmanna, Vágsfirði, Miðvági ella Havnini, so lá mangan tætt av skipum við kei, á redini ella úti á fjørðinum. Og hóast tey ikki vóru so mong í mun til í útlondum, so vóru tey sera mong í mun til fólkatalið.

Tað er ein stór løta í Havn, hvørja ferð vágin fyllist við seglskipum, seglbátum og árabátum. Tað var á Vestaruvág, at sluppinar lógu fyr akkeri um veturin. Tað varð lossað og landað, tað angaði av fiski og tjøru, her var eitt yðjandi lív. Eftir vetur kom vár og sluppinar skuldu gerast út til vartúrini undir Íslandi. Tá vaknaði býurin og alt landið aftur til nýtt lív.

Her við vánna lógu pakkhúsin tætt, tað finasta av teimum, Múllers Pakkhús, varð bygt miðskeiðis í 1890'unum. Her varð handlað við salti, her kom innflutningurin av spennandi vørum úr meðalhavslondunum, her varð saltfiskur og klippfiskur virkaður í so stóran mun, at sagt varð, at sjálvt allar húsatekjurnar um vánna vóru klæddar av fiski. Og tað er ikki av tilvild, at her stendur standmund av ungari kvinnu, ið vaskar fisk. Her var eisini seglloft, og her varð bøtt og barkað.

Slupptíðin var ikki nøkur góð tíð. Hon kostaði okkum nógv í strevi, mistum mannlívum og sorg og sakni. Vit vóru eftirbátur og keyptu gomul skip úr grannalondunum. Hinvegin var tað slupptíðin, sum broytti okkara samfelag frá einum bóndasamfelagi til eitt ídnaðarsamfelag. Menningin byrjaði við sluppunum. Og tá vit sleptu sluppunum gekk menningin skjótt og vit mentu okkum eftir nøkrum fáum áratíggjum til at vera heimsins mest framkomna fiskivinnutjóð á mongum økjum.

Í søguligum perspektivi er so ómetaliga stutt síðan, at sluppinar lógu á Vestaruvág fyr akkeri um veturin. Pakkhúsin og mong av teimum húsum, ið nýtt vórðu tá, eru eisini við at vakna til nýtt lív og vit uppliva eina blómandi mentan í tí gamla marítima umhvørvinum. Tað tykist, sum her hendir okkurt spennandi nýtt alla tíðina!

Felagið Føroysk Træseglskip eigur stóra tækk uppiborna, bæði fyri hetta óføra tiltak, men eisini fyri teirra týdningarmikla arbeiði at varðveita hesi skip. Hetta er livandi siðsøguligur mentanararvur, sum føroyska tjóðin ongantíð má missa burtur.

Nú sigla sluppir og manning kring oyggjarnar at greiða frá um farnar tíðir. Harvið styrkja tit um okkara søguliga og mentanarliga tilvit, og tit geva okkum orsök til at steðga á og undrast, hvussu slíkir deyðsiglarar kundu avrika so nógv.

Eg ynski øllum, manningunum á træseglskipunum, sum eru við í regattaini, og øllum øðrum gestum hjartaliga vælkomnum til Havnar. Njótið steðgin og tað sum vit hava at bjóða, og havi blíðan byr víðari í virki tykkara.

